

Ay'ın Çevresine Küf Mantarı Gönderilecek

ABD Deniz Araştırmaları Laboratuvarı'ndan bilim insanları, Ay'ın çevresine gönderilmek üzere hazırlanan küf mantarı örnekleri üzerinde çalışıyor. Bilimsel adı *Aspergillus niger* olan bu küf mantarını bazı meyvelerin ve sebzelerin üzerinde oluşturduğu siyah renkli küflerden tanıyabilirsiniz. Mantar örneklerinin uzaya gönderilmek istenmesinin nedeni radyasyona karşı oluşturdukları doğal savunma. Bu mantar türü, radyasyon nedeniyle oluşabilecek DNA hasarına karşı, insanlara göre yüzlerce kat daha dayanıklı. Bilim insanları, bu doğal savunma mekanizmasını daha iyi anlamak için dört farklı mantar örneği üzerinde deneylerini sürdürüyor. Deneyler tamamlandığında örnekler NASA'nın Orion adlı kapsülüyle Ay'ın çevresine gönderilecek ve üç haftanın ardından laboratuvarında incelenmek üzere geri getirilecek. Böylece, gelecekteki insanlı uzay

görevleri ve uzayda sürdürülebilir yaşam için radyasyonun etkilerini azaltmayı sağlayacak bilgiler toplanması amaçlanıyor.

Nihan Yapıcı

Bir Uzay Çöpü Kazası

12 Mayıs'ta yapılan olağan bir incelemede, Dünya'nın çevresindeki yörüngesinde bulunan Uluslararası Uzay İstasyonu'ndaki robot kolun kaplamasında 5 milimetrelilik bir delik belirlendi. Kanada Uzay Ajansının yaptığı açıklamaya göre "Canadarm2" adındaki robot kola küçük bir parça uzay çöpü çarptı. Tespit edilen hasar, robot kolun herhangi bir elektronik ya da mekanik parçasına değil de yalnızca termal kaplamasına zarar verdiği için robot kol planlanan görevlerine devam edebilecek. Saniyede binlerce metre hızla hareket eden uzay çöpleri, yörüngedeki uzay araçlarında ciddi zararlara neden olabiliyor. Bu yüzden belirli büyüklükteki uzay çöpleri sürekli olarak izleniyor. Ayrıca görevleri sırasında uzay araçlarının bu uzay çöplerinden sakınması ya da çöpleri temizlemesi için çeşitli çözümler üretilmeye çalışılıyor.

Uzay çöpünün çarpmasıyla robot kolun bu bölümündeki kaplama zarar gördü.

Zeynep Betül Kabataş

Bilim Çocuk 5